

WSPARCIE STUDENTÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ WZROKU

Opracowanie: Magdalena Gendek, Ewa Domagała-Zyśk

Przed opracowaniem strategii wspierania studenta niewidomego czy słabowidzącego warto z nim porozmawiać i ustalić jego potrzeby – istnieje wiele rodzajów dysfunkcji wzroku i wiele strategii wspierania osób z tymi dysfunkcjami.

JAK EFEKTYWNIE WSPIERAĆ STUDENTÓW NIEWIDOMYCH I SŁABOWIDZĄCYCH

Istnieje wiele urzędzeń wspierających osoby z niepełnosprawnością wzroku. Warto zapoznać się z nimi i ustalić ze studentem możliwości ich zastosowania w czasie zajęć na uczelni, konsultacji czy w nauczaniu zdalnym.

Studenci niewidomi i słabowidzący uczą się głównie, słuchając, co wymaga nagrywania zajęć. Wiąże się to z uzyskaniem zgody nie tylko osoby prowadzącej, ale także innych studentów w grupie, którzy np. zabierają głos w dyskusji, oraz ze zobowiązaniem się studenta do wykorzystania nagrań wyłącznie do pracy własnej – utrwalania treści z zajęć.

Jeśli na zajęciach obecni są studenci z niepełnosprawnością wzroku, należy stosować zasady audiodeskrypcji w czasie prezentacji rysunków, wykresów czy ilustracji. Filmy odtwarzane na zajęciach powinny mieć włączoną opcję audiodeskrypcji.

Podczas rozmowy z osobą niewidomą należy unikać wyrażen niejednoznacznych, np. „proszę położyć to tam”, „jak tutaj widzicie” – osoba niewidoma nie będzie mogła wykonać polecenia i zrozumieć kontekstu wypowiedzi.

Materiały do zajęć powinny być przekazywane w takiej formie, aby osoba niewidoma mogła je odczytać lub odsłuchać, czyli zgodnie z zasadami WCAG-2.

Przygotowywanie materiałów w piśmie Braille’a jest czasochłonne, zatem te, które wymagają takiej adaptacji, powinny być przekazane studentowi z dużym wyprzedzeniem czasowym.

PODCZAS WYKŁADÓW I ĆWICZEŃ ORAZ INNEGO RODZAJU ZAJĘĆ NA UCZELNI STUDENCI:

- ➔ słabowidzący powinni mieć możliwość otrzymania materiałów dydaktycznych od wykładowców w formie elektronicznej lub wydruku z powiększoną czcionką;
- ➔ słabowidzący oraz niewidomi powinni mieć możliwość korzystania podczas zajęć z własnego komputera/tabletu z zainstalowanym specjalistycznym oprogramowaniem;
- ➔ słabowidzący powinni mieć możliwość używania dodatkowych pomocy optycznych, np. mono okular, lupa.

PODCZAS ZALICZEŃ I EGZAMINÓW STUDENCI:

- ➔ niewidomi i słabowidzący powinni mieć możliwość wydłużenia czasu ich trwania;
- ➔ niewidomi i słabowidzący powinni mieć możliwość zdawania egzaminów pisemnych przy komputerze ze specjalistycznym oprogramowaniem;
- ➔ słabowidzący powinni mieć możliwość skorzystania z arkusza drukowanego powiększoną czcionką;
- ➔ niewidomi i słabowidzący powinni mieć możliwość skorzystania z ustnej formy egzaminu.

DODATKOWE FORMY WSPARCIA

Równie ważne jak nabywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest dla studentów niewidomych i słabowidzących pełne funkcjonowanie w relacjach społecznych. Niektórzy studenci mogą w tym zakresie wymagać wsparcia ze strony opiekuna roku, tutora bądź wsparcia rówieśniczego.

WARTO PRZECZYTAĆ

Zadrożny, J., Wdówik, P., Dziwik-Kamińska, M., Wójtowicz, A., Garbat, M., 2007. *Studenci niewidomi i słabowidzący – poradnik dla wyższych uczelni*. Dostępny w: https://firr.org.pl/wp-content/uploads/2018/04/FIRR_Poradnik_dla_uczelni_Uczelnia_dostepna.pdf (dostęp: 11.06.2023).

Domagała-Zyśk, E., 2017. Możliwości i doświadczenia nauczania języka angielskiego jako obcego studentki z zespołem Ushera. W: E. Domagała-Zyśk, G. Wiącek, M. Książek. *Świat osób głuchoniewidomych. Wyzwania współczesności*. Lublin: Wydawnictwo Episteme, s. 127-139.

Szczupał, B., 2022. Edukacja akademicka w kontekście jej dostępności dla studentów niewidomych. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny*, 41 (4), s. 193-209. Dostępny w: <http://dx.doi.org/10.17951/lrp.2022.41.4.193-209> (dostęp: 11.06.2023).